

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK.

A R R E S T

**nr. 184.285 van 17 juni 2008
in de zaak A. 67.742/X-10.875.**

In zake : de c.v.a. VERSCHAEVE - GROUSET & C/,
die woonplaats kiest bij
advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te 1560 HOEILAART,
de Quirinilaan 2

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te 8000 BRUGGE,
Gerard Davidstraat 46, bus 1.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de c.v.a. VERSCHAEVE - GROUSET & C/ op 20 februari 1996 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van 10 november 1995 van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn waarbij een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten wordt vastgesteld voor gebouwen en percelen gelegen te Reningelst (Poperinge);

Gelet op het arrest nr. 59.911 van 6 juni 1996 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wordt verworpen;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op de beschikking van 22 maart 2002 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 10 april 2008 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 mei 2008;

Gehoord het verslag van staatsraad P. LEFRANC;

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. DENYS die verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat I. VERHELLE, die loco advocaat B. STAELENS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

OVERWEEGT WAT VOLGT :

De feiten

1.1. Op 6 december 1994 wordt aan de verzoekster een gunstig stedenbouwkundig attest nr. 2 afgegeven voor het realiseren van een verkaveling van 61 a 12 ca weidegrond gelegen in de dorpskom van Reningelst.

1.2. De betrokken percelen zijn volgens het bij koninklijk besluit van 14 augustus 1979 vastgestelde gewestplan Ieper-Poperinge gelegen in een woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde.

1.3. De verkavelingsaanvraag van de verzoekster wordt geweigerd door het college van burgemeester en schepenen op 8 november 1995 na ongunstig advies van de gemachtigde ambtenaar, en vervolgens, telkens na beroep van de verzoekster, door de bestendige deputatie op 25 januari 1996 en door de minister bij besluit van 13 november 1996. Het beroep tot nietigverklaring van de verzoekster tegen dit laatste besluit wordt bij arrest nr. 171.260 van 15 mei 2007 verworpen.

2.1. In een niet-gedateerd verslag wordt door de AROHM voorgesteld de dorpskom van Reningelst en “het element van de open vallei van de Grote Beek”

als dorpsgezicht en een aantal gebouwen alsook “de site van het verdwenen kasteel” als monument te beschermen.

Met betrekking tot de bovenvermelde site wordt in het verslag onder meer gesteld dat in het weiland tussen de kerk en de kasteelhoeve het in 1793 afgebroken kasteel van Reningelst lag, dat de site zich nu aftekent “als een lichte 1m hoge verhevenheid van ongeveer 50m diameter omringd door een brede walgrachtdepressie”, dat een gedeelte van de kasteelgracht en van de kasteelfunderingen nog bewaard zijn, en dat een gedeelte van de onderbouw bovengronds bewaard is.

2.2. Bij ministerieel besluit van 10 november 1995 wordt de dorpskom van Reningelst en “het element van de open vallei van de Grote Beek”, zoals afgebakend op een bijgaand plan op een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbaar dorpsgezicht geplaatst en worden het complex van het woonhuis, de brouwerij en mouterij Sint-Joris (Sine) met inbegrip van de resterende uitrusting gelegen Reningelstplein 6, de site van het verdwenen kasteel en de nog bewaarde oorspronkelijke gebouwen van de kasteelhoeve op een ontwerp van voor bescherming vatbare monumenten geplaatst.

De percelen nrs. 71/m en 94/h van de verzoekster vallen in het betrokken dorpsgezicht en perceel nr. 71/m valt ook in “de site van het verdwenen kasteel”.

2.3. De bescherming van het dorpsgezicht wordt in het ministerieel besluit van 10 november 1995 als volgt gemotiveerd:

“omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde zijnde een gaaf bewaarde dorpskern met als belangrijke hoofdstructuren het kruisvormig stratenpatroon, het langgerekte dorpsplein, de perceelsindeling en de schaal, de plaats en situering van de gebouwen. Belangrijke historische componenten zoals de site van het verdwenen kasteel met bijhorende kasteelhoeve, de straathoeven in de Pastoorstraat die een staalkaart geven van de evolutie van het dorp vanaf de 17de eeuw tot na de Eerste Wereldoorlog. Het dominerende element van het kasteel is verdwenen maar liet in de percellering en stratenpatroon belangrijke sporen na die mede het huidige uitzicht van het dorp nog altijd bepalen en verklaren.

Belangrijke accenten vormen de kerk met ommuurde kerkhof, de straathoeven aan de Pastoorstraat, de brouwerij/mouterij en de bijhorende woning, het huizenbestand gekenmerkt door mengeling van 19de-eeuwse architectuur en heropbouwarchitectuur, waarvan de laatste een hoge kwaliteit in de afwerking vertoont. Het dorpsgezicht wordt verder in belangrijke mate bepaald door het element van de open vallei van de Grote Beek, die zelf door een markante bomenrij van hoge populieren geaccentueerd wordt. Deze brede

onbebouwde zone, die grotendeels samenvalt met de alluviale zone bezijden de Grote Beek vormt ten oosten van de Zevekotestraat een open weidelandschap. Ten westen is deze zone door een met struiken afgezoomde boomgaard ingenomen”.

Voor de bescherming van de site van het verdwenen kasteel wordt volgende motivering vermeld:

“omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en archeologische waarde als zijnde een bepalend element van de geschiedenis en de topografie van het dorp en als voorbeeld van een evolutie en ontwikkeling van een belangrijk kasteel als centrum van de historisch belangrijke heerlijkheid Reningelst”.

Met het oog op de bescherming worden de beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten van toepassing verklaard en wordt een bijkomende erfgoedbaarheid “non aedificandi” opgelegd voor onder meer de percelen van de verzoekster.

Het bestreden besluit wordt bij aangetekende brief van 22 december 1995 onder meer aan de verzoekster betekend en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 7 februari 1996.

2.4. Na de sluiting van het openbaar onderzoek dat georganiseerd wordt van 13 december 1995 tot 12 januari 1996, dient de verzoekster een bezwaarschrift in. De afdeling monumenten en landschappen adviseert na de beoordeling van de bezwaren om de procedure verder te zetten en de monumenten en het stadsgezicht op te nemen voor de definitieve bescherming.

2.5. Op 7 november 1996 geeft de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen advies.

De motieven in het bestreden besluit van 10 november 1995 met betrekking tot de bescherming als dorpsgezicht, worden als volgt aangevuld:

“(…)

Dit open ‘natuurlijk’ areaal maakt dat het zicht op de eigenlijke historische dorpskern gesitueerd op de zuidflank van de Grote Beek vanaf de Lokerstraat en de Clyttesteenweg gevrijwaard bleef. Dit is vrij uitzonderlijk omdat bij de meeste dorpen met een gelijkaardige topografie de woonarealen zich in de loop

van de 19de eeuw over de alluviale zone heen hebben uitgebreid. Deze middeleeuwse morfologie is hier uitzonderlijk bewaard gebleven.

Binnen dit dorpsgezicht vinden we een aantal waardevolle woningen die door hun inplanting, geveluitwerking en volume passen in het te beschermen dorpsgezicht.

Het zijn :

- Pastoorstraat nr. 1
- Pastoorstraat nr. 2
- Pastoorstraat nr. 9-11
- Pastoorstraat nr. 17
- Reningelstplein nrs. 1 en 2
- Zevekotestraat nr. 1
- Zevekotestraat nrs. 4, 6 en 8

Deze woningen kenmerken zich door een verzorgde en rijke afwerking met ondermeer het gebruik van geglazuurde sierbaksteen en faiencetegeltafels.

Binnen dit dorpsgezicht is reeds beschermd als monument: de Sint-Vedastuskerk (K.B.20 februari 1979)".

2.6. Bij ministerieel besluit van 26 november 1996 wordt de geldingsduur van het ministerieel besluit van 10 november 1995 met zes maanden verlengd.

2.7. Op 29 mei 1997 wordt door de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn een definitief beschermingsbesluit genomen. De verzoekster heeft tegen dit besluit een beroep tot nietigverklaring ingesteld (G/A 75.148/X-7569).

De ontvankelijkheid

Het in deze zaak bestreden besluit waarbij de dorpskom van Reningelst, het "element van de open vallei van de Grote Beek", het complex van het woonhuis, de brouwerij en mouterij Sint-Joris (Sine) met inbegrip van de resterende uitrusting, de site van het verdwenen kasteel en de nog bewaarde oorspronkelijke gebouwen van de kasteelhoeve op een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten werden geplaatst sorteert sedert het definitieve beschermingsbesluit van 29 mei 1997 geen rechtsgevolgen meer. Zelfs indien het definitieve beschermingsbesluit zou worden nietigverklaard, kan het voorlopig beschermingsbesluit krachtens artikel 5, §7 van het decreet van 3 maart 1976 geen "uitwerkselen" meer hebben. De verzoekster heeft geen actueel belang meer bij de nietigverklaring van het voorlopig beschermingsbesluit. Het beroep tot nietigverklaring ervan is niet ontvankelijk.

**OM DIE REDENEN
BESLIST DE RAAD VAN STATE :**

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zeventien juni 2008, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	R. STEVENS,	kamervoorzitter,
	J. BOVIN,	staatsraad,
	P. LEFRANC,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

R. STEVENS.